

Kommunala parker och grönytor för framtidens behov

Hållbar drift och anläggning

23–24 november 2020 • Stockholm

UR KONFERENSPROGRAMMET:

- Utrotning och spridningsbegränsning av invasiva främmande växter ur ett juridiskt och praktiskt perspektiv
- Anläggning av ängslika alternativ till konventionell gräsmatta för ökad biologisk mångfald
- Skötsel av ängsmark i praktiken – hur sköta ängsmarken för att uppnå syftet med ökad biologisk mångfald och samtidigt hålla nere driftkostnaderna?
- Hur välja rätt växter som klarar ett förändrat klimat? Hållbara växtval för framtidens behov
- Träd i stad och tätort – bevarande vid exploatering, etablering och skötsel
- Mångfunktionella växtbäddar som ger träd i urbana miljöer goda livsförutsättningar i ett förändrat klimat

TALARE

Annefrid Nilsson
Jurist, *Naturvårdsverket*

Johan Linnander
Biolog, *Naturvårdsverket*

Karin Ahrné
Miljöanalysspecialist och ansvarig för fjärlar vid Artdatabanken, *SLU*

Jörgen Wissman
Forskare, Centrum för biologisk mångfald, *SLU*

Mats Runeson
Biolog/botanist, *Pratensis*

Tomas Lagerström
Landskapsarkitekt, tidigare universitetslektor i växtmateriallära på *SLU*, Ultuna, växtutvecklare, *Gröna Råd Växtkonsulter*

Johan Östberg
Docent i landskapsarkitektur med inriktning landskapsplanering

Kent Fridell
Landskapsingenjör och specialist inom Blågröngräninfrastruktur, *Edge*

Kommunala parker och grönytor för framtidens behov

Hållbar drift och anläggning

23–24 november 2020 • Stockholm

Parker och grönområden har en viktig betydelse för våra tätorter och städer ur flera olika aspekter. Väl utformade parker och grönområden är nödvändiga för att kunna skapa attraktiva och hållbara samhällen. Under denna konferens fördjupar vi oss i flera viktiga frågeställningar kring hur vi skapar hållbara och attraktiva parker som möter framtidens utmaningar och behov.

Grönstrukturen i våra städer och tätorter är avgörande för hur hållbart vårt samhälle är. Parker och grönområden främjar hälsa och välbefinnande och kan även utjämna skillnader mellan svaga och starka socioekonomiska grupper. Grönskan har dessutom en stor potential i att lindra effekterna av ett förändrat klimat med fler värmeböljor, skyfall och översvämningar.

Kommunens parker och grönområden har även en viktig funktion för att nå en ekologiskt hållbar utveckling. Träd är ett viktigt inslag, då dessa ger fler ekosystemtjänster än många andra typer av vegetation eller gröna lösningar.

Under denna konferens får du viktig kunskap och inspiration om hur vi kan arbeta för att skapa attraktiva parker och grönområden som lindrar effekterna av ett förändrat klimat och som främjar den biologiska mångfalden.

Ur konferensprogrammet

- ✓ Utrotning och spridningsbegränsning av invasiva främmande växter ur ett juridiskt och praktiskt perspektiv
- ✓ Anläggning av änglika alternativ till konventionell gräsmatta för ökad biologisk mångfald
- ✓ Skötsel av ängsmark i praktiken – hur sköta ängsmarken för att uppnå syftet med ökad biologisk mångfald och samtidigt hålla nere driftkostnaderna?
- ✓ Hur välja rätt växter som klarar ett förändrat klimat? Hållbara växtval för framtidens behov
- ✓ Träd i stad och tätort – bevarande vid exploatering, etablering och skötsel
- ✓ Mångfunktionella växtbäddar som ger träd i urbana miljöer goda livsförutsättningar i ett förändrat klimat

Talare

Annefrid Nilsson, jurist, Naturvårdsverket

Johan Linnander, biolog, Naturvårdsverket

Karin Ahrné, miljöanalysspecialist och ansvarig för fjärilar vid Artdatabanken, SLU

Jörgen Wissman, forskare, Centrum för biologisk mångfald, SLU

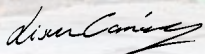
Mats Runeson, biolog/botanist, Pratensis

Tomas Lagerström, landskapsarkitekt, tidigare universitetslektor i växtmateriellära på SLU, Ultuna, växtutvecklare, Gröna Råd Växtkonsulter

Johan Östberg, docent i landskapsarkitektur med inriktning landskapsplanering

Kent Fridell, landskapsingenjör och specialist inom Blågröngråinfrastruktur, Edge

Varmt välkommen till två dagar fyllda med kunskap och inspiration!

Lisen Comérus

Kursansvarig, Studia

Målgrupp

Konferensen riktar sig mot dig som arbetar med anläggning, drift och utveckling av kommunens parker och grönytor till exempel som parkchef, parkingenjör, stadsträdgårdsmästare, driftschef, landskapsarkitekt, kommunekolog eller konsult.

Studia

www.studia.se

Program dag 1

Måndagen 23 november

09.00 Registrering, kaffe, te och smörgås

09.30 Utrotning och spridningsbegränsning av invasiva främmande växter ur ett juridiskt och praktiskt perspektiv

Invasiva främmande arter är ett globalt miljöproblem som allvarligt hotar biologisk mångfald. Sveriges arbete med att hindra spridningen av invasiva främmande arter regleras av EU-förordning nr 1143/2014 samt av regler i Miljöbalken och i Tillsynsförordningen.

Juridiskt perspektiv

- Översikt över lagstiftningen för invasiva främmande arter
 - EU och nationellt
- Regleringen för EU-listade och nationellt listade arter
- Restriktioner som gäller för IAS (artikel 7) – vad innebär det i praktiken?
- Hur kan undantag från restriktionerna se ut?
- Arter med stor spridning – vad gäller för dem?
- Vad gäller för IAS-avfall?
- Vad gäller för olistade arter?

Annefrid Nilsson, miljöjurist på Naturvårdsverket med ansvar för invasiva främmande arter

Praktiskt perspektiv

- Vad finns det för aktuella kunskapsunderlag som stöd för att fatta rätt strategiska beslut kring bekämpning av invasiva växter – vilka riktlinjer ska vi förhålla oss till?
 - Vad finns det för miljövänliga alternativ vid bekämpning av invasiva växter?
 - Hur säkerställer man att avfallet från invasiva främmande växter hanteras på ett sådant sätt att det förstörs och inte i sig blir en spridningskälla?
- Hur får man kontroll över spridningen av invasiva växter inom kommunen?
- Genomgång av de vanligaste EU-listade växter som är etablerade i Sverige: Jätteloka, Gul skunkkalla och Jättebalsamin
- Genomgång av de vanligaste invasiva arter som ännu inte är förbjudna i Sverige, men där spridning bör begränsas och utbredningen stoppas: Blomsterlupin och Parkslide
- Hur kan man hantera och förhålla sig till olika konflikter som kan uppstå kring frågor om bekämpning av invasiva växter?
 - Vad gäller på privata tomter?
 - Invasiva växter som uppskattas av många
 - Samarbeten inom kommunen samt andra aktörer
- Medel att söka för åtgärder mot invasiva arter

Johan Linnander, handläggare och biolog på Naturvårdsverket, arbetar med invasiva främmande arter och artskydd

11.40 Lunch

12.40 Ängslika alternativ till konventionell gräsmatta för ökad biologisk mångfald

- Hur avgöra vilka ytor i kommunen som kan vara lämpliga för ängsmark istället för konventionell gräsmatta?
- Viktigt att tänka på för att skapa ängsmark som ger goda livsmiljöer för vilda pollinatörer
- Hur skiljer sig den biologiska mångfalden i gräsytor med olika skötsel?
- Viktiga förutsättningar för olika arter, framförallt kärlväxter, humlor och fjärilar

Karin Ahrné, miljöanalysspecialist och ansvarig för fjärilar vid Artdatabanken, SLU

Jörgen Wissman, forskare, Centrum för biologisk mångfald, SLU

13.40 Bensträckare

13.50 Anläggning av ängsytor och ängslika alternativ till konventionell gräsmatta för ökad biologisk mångfald

- Vad finns det för olika ängslika alternativ till konventionell gräsmatta för biologisk mångfald?
- Olika metoder för att anlägga ängar (flytta hö, sådd, plantering)
- Val av plats, jordar, näringsstatus, "jordförbättring"
- Hur utförs jobbet? (förberedelse av marken, sådd/plantering, uppkomst)
- Vilka problem kan uppstå och hur hanterar man dessa?

Mats Runeson, biolog/botanist, Pratensis

14.30 Eftermiddagsfika

14.50 Skötsel av ängsmark i praktiken – hur sköta ängsmarken för att uppnå syftet med ökad biologisk mångfald och samtidigt hålla nere driftkostnaderna?

- Hur kan man utforma ängen för att underlätta skötseln?
- Olika sätt att sköta ängsmark och hur påverkas den biologiska mångfalden?
- Vilka verktyg och maskiner är lämpliga att använda i olika situationer?
- Vilka investeringar kan vara motiverade att göra för effektiv och ändamålsenlig skötsel av ängsmark?
- Vad gör man med skörderesterna?
- Jämförelse av kostnader mellan olika skötselmetoder
- Några praktiska tips för att få en attraktiv äng

Mats Runeson fortsätter...

16.30 Konferensens första dag avslutas

Program dag 2

Tisdagen 24 november

09.00 Hur välja rätt växter som klarar ett förändrat klimat? – Hållbara växtval för framtidens behov

- Hur välja växter som tål ett extremare klimat med fluktuerande temperaturer under vårvinter, skyfall och värmeböljor?
- Hur göra mest lämpliga växtval i olika delar av landet från norr till söder, inte bara utifrån klimat utan också skadegörare, sjukdomar och skötsel?

Tomas Lagerström, landskapsarkitekt, tidigare universitetslektor i växtmateriallära på SLU, Ultuna

09.50 Förmiddagsfika

10.10 Träd i stad och tätort – bevarande vid exploatering, etablering och skötsel

Träd ger fler ekosystemtjänster än många andra typer av vegetation eller gröna lösningar. De påverkar platsen både upplevelsemässigt och fysiskt när de växer. Med åldern ökar deras värde och att bevara och vårda de träd som finns i städerna borde vara högt prioriterat i arbetet med ekosystemtjänster.

Källa: Boverket

- Bevarande av träd i stad och tätort
 - Hur kan kunskapen om och förståelsen för träds betydelse för ekosystemtjänster, temperaturreglering, biologisk mångfald och omhändertagande av dagvatten, både hos tjänstemän inom kommunen och hos byggherrar öka?
 - Vilka hållbara argument för att motivera till att bevara träd vid exploatering finns?
 - Vad är det viktigt att tänka på för att säkra trädets överlevnad och fortlevnad i och efter ett byggprojekt?
 - Hur kan ett befintligt träd värderas?
- Hur säkerställa återväxt av stora träd?
 - Hur välja rätt art för att säkerställa god tillväxt i olika miljöer?
- Riskträd – hur kan du bedöma och hantera riskträd, vilka olika åtgärder finns det för att minska riskerna med träd?
- Flytt av träd
 - När kan det vara motiverat att flytta träd?
 - Viktigt att tänka på vid flytt av träd för att säkra långsiktig överlevnad

Johan Östberg, docent i landskapsarkitektur med inriktning landskapsplanering

11.40 Lunch

12.40 Mångfunktionella växtbäddar som ger träd i urbana miljöer goda livsförutsättningar i ett förändrat klimat

- Robusta anläggningar som tål påfrestningar som ett förändrat klimat kan medföra, med stora mängder nederbörd och värmeböljor
 - Hur skapa växtbäddar som är effektiva mottagare av dagvatten?
 - Hur skapa växtbäddar som är motståndskraftiga mot torkperioder?
- Växtbäddar under hårdgjorda ytor
 - Skelettjordar
 - Öppna förstärkningslager
 - Växtbäddsförbättrande material (Biokol, pimpsten, kompost med flera)
- Växtbäddar med undervegetation
- Hur anpassa moderna växtbäddar utifrån kommuners olikheter i storlek och budget?
 - Bra lösningar för kommuner med olika förutsättningar och behov
 - Hur arbeta med kostnadsfördelning mellan teknikområden vid anläggning, drift och underhåll?

Kent Fridell, landskapsingenjör och specialist inom Blågröngråinfrastruktur, Edge

Vi bryter för eftermiddagsfika 14.30-14.50.

16.00 Konferensen avslutas

Talare

Annefrid Nilsson, miljöjurist på **Naturvårdsverket** med ansvar för invasiva främmande arter

Johan Linnander, handläggare och biolog på **Naturvårdsverket**, arbetar med invasiva främmande arter och artskydd

Det är många myndigheter och aktörer som är inblandade i arbetet med invasiva främmande arter. Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten är de ansvariga myndigheterna för Sveriges arbete med invasiva främmande arter. I det ansvaret ingår att samordna arbetet och vägleda myndigheter och andra aktörer om hur förordningar och lagar ska tillämpas.

Karin Ahné, miljöanalysspecialist och ansvarig för fjärilar vid Artdatabanken, **SLU**

Karin är miljöanalysspecialist och ansvarig för fjärilar vid Artdatabanken. Hon har också varit delaktig i forskningsprojektet **LAWN** där hon studerade effekter av skötsel av urbana gräsmarker på blombesökande insekter (humlor och dagfjärilar). På Artdatabanken arbetar hon främst med rödlistning, olika naturvårdsuppdrag, framtagande av fakta om och analyser av tillstånd och trender för fjärilar.

Jörgen Wissman, forskare, Centrum för biologisk mångfald, **SLU**

Jörgen arbetar med frågor relaterat till biologisk mångfald i infrastruktur, urbana miljöer och jordbrukslandskapet. Hans forskning behandlar förbättrad skötsel av habitat och berör områden från pollinationsekologi till tvärvetenskapliga frågor som biologisk mångfald – landskapshistoria och effekter av olika djurslag. Han är engagerad i frågor gällande effekter av jordbrukspolitiken på biologisk mångfald samt skötsel av alla slags öppna biotoper som vägkanter, kraftledning, stadsnära gräsytor etc.

Mats Runeson, biolog/botanist, **Pratensis**

Mats Runeson och äger och driver företaget **Pratensis** tillsammans med sin fru **Inger Runeson**, som även hon är biolog/botanist. Mats och Inger producerar svenskt ängsfrö och plantor av svenska ängsväxter på sin gård i södra Småland. Intresset för skötsel av ängar kommer dels ifrån att de själva har anlagt och sköter flera ängar på gården dels för att de fått många frågor om anläggning och skötsel. Intresset har medfört att de nu utvecklat ett samarbete med **SLU** och entreprenörer, för att hitta rationella skötselmetoder som samtidigt gynnar den biologiska mångfalden.

Tomas Lagerström, landskapsarkitekt, tidigare universitetslektor i växtmateriallära på **SLU**, **Ultuna**

Tomas är växtutvecklare sedan 1983. Han ingår i **Elitplant-stationens** arbetsgrupp för plantskoleväxter, som nominerar **E-plantor** samt medverkar i **Markbesiktningsrådet BEUM:s** kurser i besiktning av växter. Tomas är även **Moviumrådgivare**. Efter pensionen driver Tomas, tillsammans med sin fru växtskyddsexperten **Maj-Lis Pettersson**, **Gröna Råd Växtkonsulter**.

Johan Östberg, docent i landskapsarkitektur med inriktning landskapsplanering

Johans fokus är på förvaltning av träd i urban miljö, de möjligheter och problem som detta kan medföra samt hur förvaltningar på bästa sätt kan sköta trädbeståndet. Johan är huvudförfattare till **Standard för trädinventeringar i urban miljö** och har under flera år varit lärare vid **SLU Alnarp**. Han arbetar med riskträd och bedömningar av dessa för flera stora svenska kommuner. Johan är godkänd för riskbedömning av träd enligt **ISA:s TRAQ-program (Tree Risk Assessment and Qualification)** och är **ISA Certifierad Arborist**.

Kent Fridell, landskapsingenjör och specialist inom **Blågröngråinfrastruktur**, **Edge**

Kent är en av Sveriges ledande experter inom hållbar stadsutveckling med blågröngrå infrastruktur för nyttjande och rening av dagvatten. Han har mer än 20 års erfarenhet av att arbeta med växtbäddar i form av anläggande, skötsel och projektering samt att ta fram tekniska beskrivningar och kalkyler. Kent är landskapsingenjör och har där utöver en magisterexamen med inriktning mot hydrogeologi och geoteknik från **SLU**, **Alnarp**. Han arbetar för närvarande i ett stort antal uppdrag för bland annat **Malmö stad** och **Uppsala kommun**, där man på ett innovativt sätt vill använda växtbäddar och vegetation för att klimatanpassa den urbana miljön. Detta genom att påverka stadstemperatur, användandet av resursen vatten och utsläpp av koldioxid. Kent är även anställd vid **Sveriges Lantbruksuniversitet**, **Alnarp**, där han är kursansvarig och föreläser samt medverkar i olika utvecklingsprojekt kring blågröngrå infrastruktur.

Kommunala parker och grönytor för framtidens behov

Hållbar drift och anläggning

DATUM

23–24 november 2020

PLATS

Citykonferensen Ingenjörshuset, Malmskillnadsgatan 46, Stockholm eller digitalt på distans

PRIS

Konferens i Stockholm: 8 900 kronor, exklusive moms.

I priset ingår konferensens dokumentation i digitalt format, luncher och för- och eftermiddagsfika

Digitalt deltagande: 7 900 kronor, exklusive moms.

I priset ingår konferensens dokumentation i digitalt format

För våra avbokningsregler, allmänna villkor och integritetspolicy se www.studia.se.

BOKA DIN PLATS

 www.studia.se

 08-650 09 29

 bokning@studia.se

 Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Telefon: 08-650 09 29
E-post: info@studia.se
Hemsida: www.studia.se

Avsändare och returadress: Studia AB, Box 550, 101 30 Stockholm

Studia

www.studia.se